

Omejeno odlivanje dobičkov v papirnata podjetja

Foto: Aleš Beno

POLONA URH, Replika

cisti.racuni@finance-on.net

Nova davčna zakonodaja razširja krog davčnih zavezancev tudi na podjetja, ki so registrirana v tujini, a so v resnici v celoti ali večinoma vodena iz Slovenije. Odlivanje dobičkov v papirnata podjetja v davčnih oazah je z novim zakonom o davku od dohodka pravnih oseb postalo omejeno.

Podjetja, ki so v tujini ustanovljena predvsem zato, da se vanje prelije dobiček iz domače države, so znana kot papirnata podjetja. Papirnata zato, ker so v tujini ustanovljena le formalno, njihov kraj poslovanja pa je navadno poštni nabiralnik. Gre torej za tuja podjetja, ki so upravljana iz Slove-

nije. Smisel takšnega poslovanja je izogibanje plačevanju davka na dobiček, ki bi ga podjetje moralo plačati, če bi namesto v tuji državi z ugodnejšo davčno zakonodajo imelo sedež v Sloveniji.

Omejeno odlivanje dobičkov

Odlivanje dobičkov v papirnata podjetja v davčnih oazah je z novim zakonom o davku od dohodka pravnih oseb postalo omejeno. Dobili smo namreč sistem obdavčitve po svetovnem dohodku. To pomeni, da so nerezidenti obdavčeni za dohodke, ki imajo vir v Sloveniji, rezidenti pa za vse dohodke - za tiste z virom v Sloveniji in zunaj nje. Rezidentstvo se določi bodisi po registriranem sedežu davčnega zavezanca (formalno merilo) bodisi po kraju, kjer ima zavezanec sedež dejanske uprave (materialno merilo). Za rezidente se tako štejejo zavezanci, ki imajo v Sloveniji registriran sedež in kraj dejanskega upravljanja ali samo registriran sedež ali samo kraj dejanskega upravljanja. Če davčni zavezanec ne izpolnjuje vsaj enega od navedenih meril, se šteje za nerezidenta.

Rezident zunaj Slovenije

To pomeni, da je lahko za rezidenta opredeljena tudi družba, ki ni ustanovljena v Sloveniji, ker je v Sloveniji sedež uprave družbe oziroma se poslovanje družbe, ki deluje v tujini, opravlja v Sloveniji. Tako je dosežena širitev kroga davčnih zavezancev predvsem na tiste, ki so registrirani v državah z nizko stopnjo obdavčitve ali imajo v tujini določen sedež (poštni nabiralnik), v resnici pa so v celoti ali večinoma vodeni iz Slovenije.

Kraj upravljanja ni opredeljen

Zakon na tem področju vsebuje tudi pomanjkljivost, saj zakonodajalec ni opredelil natančnih meril, kaj se šteje za kraj dejanskega upravljanja. Davčnim zavezancem je zato še vedno dopuščen določen prostor za manipulacijo. Treba pa je opozoriti, da bo dokazovanje dejanskega kraja poslovanja pred davčnimi oblastmi lahko iz istega razloga tudi precej težko opravilo. Domneva se, da ima rezident ene države v drugi državi se-

dež uprave ali sedež dejanskega upravljanja, kadar v drugi državi obstaja pisarna ali podobno stalno poslovno mesto, iz katerega se opravlja poslovanje.

Seveda pa mora podjetje, tudi kadar ni rezident Slovenije, plačati davek od vseh dohodkov, ustvarjenih v Sloveniji. To so predvsem dohodki iz premoženja z virom v Sloveniji (nepremičnine, naravno bogastvo, vrednostni papirji, obresti ...) in dohodki, ki jih nerezident doseže z opravljanjem dejavnosti prek poslovne enote. Obstoj poslovne enote je nov zakon opredelil precej strožje in natančneje, kot smo bili vajeni še pred kratkim.

Poslovna enota je tako:

1. pisarna, podružnica, tovarna, delavnica, rudnik, kamnolom ali drug kraj, kjer se izkoriščajo naravni viri;
2. gradbišče, projekt gradnje, montaže ali postavitve, nadzor ali svetovanje v zvezi z njim, če dejavnosti trajajo dlje kot šest mesecev;
3. opravljanje storitev (tudi svetovalnih in poslovodskih), če za isti ali povezan projekt opravljanje

storitev traja dlje kot 90 dni v kateremkoli obdobju zaporednih 12 mesecev;

4. posrednik, ki deluje v imenu nerezidenta ali v svojem imenu za nerezidenta (pod določenimi pogoji).